

Nuorten Tiedeakatemia

Toimintakertomus vuodelta 2017

Tehtävät

Nuorten Tiedeakatemia (Young Academy Finland, YAF) tarkoituksena on edistää tieteenteon mahdollisuuksia erityisesti nuorten, uransa alkuvaiheessa olevien tutkijoiden näkökulmasta. Nuorten Tiedeakatemia esimerkiksi osallistuu tieteen tilaa koskevaan keskusteluun, antaa lausuntoja, pitää yhteyttä kansainvälisiin sisar- ja kattojärjestöihin sekä järjestää tilaisuuksia ja tieteellisiä kokouksia.

Jäsenistö, kokoukset ja toimielimet

Nuorten Tiedeakatemia jäsenistö koostuu uransa alkuvaiheessa olevista tutkijoista. Jäsenyys Nuorten Tiedeakatemiassa toimii kutsuperiaatteella ja kestää neljän vuoden ajan. Suomalaisen Tiedeakatemia hallitus kutsuu Nuorten Tiedeakatemia uudet jäsenet aina toukokuun kokouksessaan. Jäsenten toimikausi alkaa syyskuun alussa ja päättyy elokuun lopussa neljän vuoden kuluttua jäseneksi ottamisesta. Ensimmäisenä toimintavuonna 2017 Nuorten Tiedeakatemiassa oli kaikkiaan 33 jäsentä. Jäsenistö koostui kahdesta vuosikerrasta: vuonna 2016 Akatemiaklubiin nimetyistä nuorista tutkijoista, jotka jatkavat Nuorten Tiedeakatemia jäseninä kauden 2019–2020 loppuun sekä keväällä 2017 uuteen Nuorten Tiedeakatemiaan kutsutuista jäsenistä. Jäsenkunta kasvaa vielä seuraavan kahden vuoden ajan, kunnes ensimmäinen neljän vuoden sykli on tullut täyteen.

Nuorten Tiedeakatemia asioista päättää jäsenkokous, johon kutsutaan kaikki jäsenet. Nuorten Tiedeakatemia toiminta käynnistyi syksyllä 2017 ja 16.10.2017 pidettiin ensimmäinen varsinainen jäsenkokous, jossa Nuorten Tiedeakatemia järjestäytyi. Kokous pidettiin Suomalaisen Tiedeakatemia tiloissa.

Nuorten Tiedeakatemia toimintaa johtaa sen jäsenkokouksen valitsema hallitus. Jäsenkokouksessaan 16.10.2017 Nuorten Tiedeakatemia jäsenet valitsivat seuraavat henkilöt hallitukseen kaudelle 2017–2018:

Tommi Himberg, puheenjohtaja
Susi Lehtola, varapuheenjohtaja
Irina Piippo, sihteeri
Maija Hirvonen
Pirita Frigren
Terhi Honkola (Tommi Himbergin henkilökohtainen varajäsen)
Kirsi-Maria Hytönen (Pirita Frigrenin henkilökohtainen varajäsen)
Mikko Keränen (Irina Piipon henkilökohtainen varajäsen)

Tatu Kumpulainen (Susi Lehtolan henkilökohtainen varajäsen)

Tero Vanhanen (Maija Hirvosen henkilökohtainen varajäsen)

Irina Piippo valittiin hallituksen jäseneksi Nuorten Tiedeakatemia jäsenkunnan ulkopuolelta tulevana henkilönä, jonka Suomalainen Tiedeakatemia on osoittanut tukemaan Nuorten Tiedeakatemia toiminnan käynnistämistä. Kaudella 2017–2018 hän hoitaa Nuorten Tiedeakatemia tehtäviä 10% työajalla.

Hallitus kokoontui vuoden aikana kolme kertaa.

Nuorten Tiedeakatemia perustaminen

Nuorten Tiedeakatemia perustettiin keväällä 2017 Emil Aaltosen Säätiöltä saadun lahjoituksen turvin Suomalaisen Tiedeakatemia yhteydessä toimivaksi nuorten tutkijoiden yhteisöksi. Nuorten Tiedeakatemia perustaminen luo puitteet toiminnalle, jossa nuoret tieteenekijät edistävät tieteen mahdollisuuksia kansallisesti ja kansainvälisesti. Vastaavia organisaatioita on perustettu eri puolilla maailmaa erityisesti viimeisen kymmenen vuoden aikana, ja tällä hetkellä kansalliset nuorten tiedeakatemit tekevät yhteistyötä sekä maailmanlaajuisesti että Euroopan tasolla. Vastaavat organisaatiot toimivat jo esimerkiksi Ruotsissa, Norjassa, Tanskassa ja Virossa. Suomessa hieman vastaavaa nuorten tieteenekijöiden yhteistoimintaa on aiemmin ollut Suomalaisen Tiedeakatemia vuodesta 2009 alkaen koordinoimassa Nuorten Akatemiaklubissa. Klubin toiminta on keskittynyt nuorten tutkijoiden kansalliseen verkostoitumiseen ja sen näkyvimpänä toimintamuotona ovat olleet kuukausittain järjestetyt monitieteiset esitelmätilaisuudet. Nuorten Tiedeakatemia perustaminen luo mahdollisuuden yhteistoiminnan kehittämiseksi, monimuotoistumiselle ja kansainvälistymiseksi. Nuorten Akatemiaklubin esitelmätilaisuudet jatkuvat Nuorten Tiedeakatemia klubin puitteissa.

Nuorten Tiedeakatemia toiminta käynnistyi syksyllä 2017, kun Suomalainen Tiedeakatemia kutsui Nuorten Tiedeakatemia jäsenistön koolle 18.9.2017 pidettyyn keskustelutilaisuuteen. Tilaisuudessa sovittiin, että ensimmäinen jäsenkokous kutsutaan koolle 16.10.2017 ja että kokous pidetään Nuorten Tiedeakatemia klubin tilaisuuden yhteydessä.

Toiminnan painopistealueet vuonna 2017

Ensimmäisenä toimintavuonna Nuorten Tiedeakatemia keskittyi

1. ideoimaan ja käynnistämään toimintaansa,
2. solmimaan suhteita niin kansallisiin kuin kansainvälisiin yhteistyökumppaneihin sekä
3. kehittämään viestintäänsä ja ottamaan käyttöön tarvittavia viestintäkanavia.

Toiminnan käynnistäminen

Nuorten Tiedeakatemia on Suomessa uusi toimija: Suomessa ei ole aiemmin ollut vastaavalla tavalla organisoitua nuorten akatemiatoimintaa. Nuorten Tiedeakatemia tuleekin löytää

itselleen sen resursseihin ja toimintakenttään sopivat toimintatavat, joilla se erottuu muista toimijoista ja tekee yhteistyötä niin kansallisten kuin kansainvälisten yhteistyökumppaneiden kanssa.

Hallituksen työskentely alkoi vuoden 2018 toimintasuunnitelman ja budjetin laatimisella. Koska varsinainen toiminta alkoi vasta lokakuussa ja syksyn jäsenkokous pidettiin tavanomaisesta aikataulusta myöhässä, jäsenkokous valtuutti hallituksen valmistelemaan ja vahvistamaan tulevan vuoden toimintasuunnitelman ja budjetin ja toimittamaan sen Suomalaiselle Tiedeakatemialle lokakuun loppuun mennessä. Toimintasuunnitelman valmistelutyötä tehtiin sähköisesti niin, että koko jäsenistöllä oli mahdollisuus vaikuttaa toimintasuunnitelman sisältöihin.

Hallitus jatkoi Nuorten Tiedeakatemian toiminnan ideointia ja suunnittelua 13.12.2017 Tieteiden talolla järjestetyssä suunnitteluretriitissä. Suurin osa hallituksen varsinaisista ja varajäsenistä kokoontui koko päiväksi keskustelemaan toimintamuodoista, toiminnan painopistealueista, viestinnästä ja toiminnan käytännön organisoinnista. Keskusteluissa muotoutui vahva yhteinen näkemys siitä, että Nuorten Tiedeakatemian toiminnassa tulee yhdistää tiedepoliittinen vaikuttaminen nuorten tutkijoiden näkökulmasta, viestintä ja tieteen popularisointi sekä nuorten innostaminen tieteen pariin.

Nuorten Tiedeakatemialle tärkeimmiksi tiedepoliittisen vaikuttamisen kanaviksi todettiin ministeriöiden kuulemiset sekä tieteenteon edellytysten parantamiseen pyrkivät yhteistyöprojektit niin kansallisesti kuin kansainvälisesti. Tämän lisäksi Nuorten Tiedeakatemia pyrkii aktiivisesti nostamaan esiin jäsenistölleen ja nuorille tutkijoille tärkeitä teemoja, esimerkiksi syksyn jäsenkokouksen yhteydessä julkaistavien julkilausumien avulla.

Nuorten Tiedeakatemia on uusi, vielä suhteellisen tuntematon toimija, joten sen ensimmäinen tehtävä on luoda profiili aktiivisena yhteiskunnallisena toimijana. Hallitus määritteli tätä profiilia niin, että Nuorten Tiedeakatemia tuo viestinnässään aktiivisesti esiin nuoren tutkijasukupolven erityispiirteet, kuten kansainvälisyyden, monitieteisyyden ja motivoituneisuuden. Lisäksi Nuorten Tiedeakatemian hallitus korostaa, että nuoret tutkijat haluavat toimia avoimesti myös tiedemaailman ulkopuolella yritysmaailman, julkisen hallinnon, järjestökentän sekä suuren yleisön parissa edistääkseen yhteiskunnallista kehitystä.

Hallitus ideoi, että nuorten tutkijoiden ajatusmaailman ja toiminnan avaamista ja keskustelua tutkimuksen tulevaisuudesta voisi tehdä erityisesti Nuorten Tiedeakatemian verkkosivuston kautta. Esimerkiksi blogikirjoituksissa tuotaisiin esiin tutkijoille tärkeitä teemoja (esim. kansainvälisyys, tutkijanuran haasteet) jäsenten välisen vuoropuhelun kautta, tarjottaisiin näköaloja yksittäisten tutkijoiden työhön ja kerrottaisiin Nuorten Tiedeakatemian vaikuttamistyöstä ja yhteistyöprojekteista. Sisältöjä blogiin tuotettaisiin suhteellisen yhtenäisillä periaatteilla ja vastuuta sisältöjen tuottamisesta kierrätettäisiin jäsenkunnan kesken. Hallituksen jäsenet lupautuivat ottamaan vastuun ensimmäisistä blogikirjoituksista, jotka toteutetaan heti seuraavan vuoden alkupuolella. Jotta Nuorten Tiedeakatemian klubin toiminta ja jäsenten kyseisiä tapaamisia varten tuottamat sisällöt liittyisivät kiinteämmin

Nuorten Tiedeakatemiaan muuhun toimintaan, sovittiin, että blogiteksti oman työn ja tutkijanuran teemoista kuuluisi jatkossa osaksi esiintymistä Nuorten Tiedeakatemiaan klubissa.

Hallitus keskusteli retriitissä myös nuorten innostamisesta tieteen pariin. Todettiin, että Nuorten Tiedeakatemiaan kannalta mielekkäin yleisö voisivat olla maisterivaiheessa olevat opiskelijat, jotka harkitsevat jatko-opintoja ja pohtivat, millaisia uramahdollisuuksia tohtorintutkinto tarjoaa. Tällainen yleisö olisi mahdollista tavoittaa esimerkiksi yliopistojen uramessujen kautta. Samalla Nuorten Tiedeakatemiaan toimintaa voisi toteuttaa osin paikallisten jäsenten voimin muuallakin kuin pääkaupunkiseudulla. Blogiin työstettävää materiaalia nuorten tutkijoiden arjesta voitaisiin hyödyntää myös tällaisissa tarkoituksissa. Akateemisen tutkimuksen lisäksi myös yliopistojen ulkopuolella, muun muassa teollisuudessa, työskentelevien tohtorien arkea voitaisiin tuoda esiin niin nykyisten jäsenten kuin alumnien näkökulmien kautta.

Hallitus keskusteli myös Nuorten Tiedeakatemiaan ja sen hallituksen toiminnan ja päätöksenteon käytänteistä. Nuorten Tiedeakatemiaan säännöt antavat kehykset sen vuodenkierrolle: jäsenten ja hallituksen toimikausille sekä toiminnan suunnittelun ja raportoinnin aikatauluille. Säännöt tarjoavat kuitenkin varsin vähän suuntaviivoja jokapäiväisen toiminnan käytänteille kuten sille, millä tavalla päätöksentekoa valmistellaan, millaisin kokous- ja päätöksentekokäytäntein hallitus toimii ja millainen on hallituksen tehtäväjako. Selkeästi dokumentoidut työjärjestykset ja niiden pohjalle rakentuva vuosikello luovatkin jatkuvuutta toiminnalle organisaatiossa, jossa jäsenyys on määräaikaista. Käytyjen keskustelujen pohjalta aloitettiin työjärjestyksen valmistelutyö siten, että hallituksen työjärjestys tuodaan Nuorten Tiedeakatemiaan tammikuussa 2018 pidettävän jäsenkokouksen hyväksyttäväksi.

Yhteistyöverkostojen luominen

Nuorten Tiedeakatemiaan kaltaisen organisaation vaikuttavuus perustuu sen yhteistyöverkostojen kattavuuteen ja yhteistyösuhteiden tiiviyyteen. Muutaman toimintakuukauden jälkeen yhteistyöverkostojen rakentaminen on vielä monella tapaa kesken, mutta jo vuoden 2017 aikana Nuorten Tiedeakatemia on luonut kontakteja sen toiminnan kannalta keskeisiin yhteistyökumppaneihin niin kansallisesti kuin kansainvälisesti.

Opetus- ja kulttuuriministeriön sidosryhmäkuulemiset ja työryhmät tarjoavat Nuorten Tiedeakatemiaan väylän osallistua tieteen tilaa ja tieteentekemisen edellytyksiä koskevaan keskusteluun kansallisella tasolla. Vuonna 2017 puheenjohtaja Tommi Himberg osallistui Korkeakoulutus ja tutkimus 2030 –visiotyöhön ja Nuorten Tiedeakatemia antoi lausunnon Suomen Akatemiaan toimikuntarakenteen uudistamisesta.

Kansainvälisellä tasolla Nuorten Tiedeakatemiaan keskeisiä yhteistyökumppaneita ovat muut nuorten tiedeakatemiaat ja niiden yhteistyöorganisaatiot. Vuoden 2017 aikana Nuorten Tiedeakatemia on luonut kontaktit sekä Global Young Academies –yhteistyöorganisaatioon

että nuorten tiedeakatemioiden eurooppalaiseen verkostoon. Eurooppalaisen verkoston maaliskuussa 2018 Amsterdamissa järjestettävä kokous on hyvä mahdollisuus tutustua Euroopassa toimiviin sisarorganisaatioihin ja niiden ajankohtaisiin projekteihin. Huhtikuussa 2018 Tampereella pidettävä Eurodoc-konferenssi puolestaan tarjoaa mahdollisuuden luoda suhteita nuorten tutkijoiden ura- ja työskentelymahdollisuuksien parissa toimiviin organisaatioihin. Puheenjohtaja Tommi Himberg on kutsuttu konferenssissa paneeliin, jossa keskustellaan tieteen ja tutkijoiden yhteiskunnallisesta roolista.

Viestintä

Vuoden 2017 aikana Nuorten Tiedeakemia on rakentanut niin sisäistä kuin ulkoista viestintäänsä. Sisäisen viestinnän tavoitteena on olla mahdollisimman keskustelevaa ja avointa. Tästä syystä jäsenviestintä on siirretty sähköpostista Slack-työskentelyalustalle. Työskentelyalustalla kaikki jäsenet voivat osallistua esimerkiksi toiminnasta, viestinnästä tai yleisistä asioista käytävään keskusteluun reaaliaikaisesti. Slack-alustaa käytettiin esimerkiksi toimintasuunnitelman valmisteluun siten, että kaikki jäsenet pystyivät kommentoimaan suunnitelmaa ja vaikuttamaan sen sisältöihin.

Nuorten Tiedeakatemian klubin kuukausittain järjestettävät tapaamiset tarjoavat jäsenille mahdollisuuden tavata toisiaan kasvokkain. Syksyn 2017 aikana otettiin käytänteeksi, että aina ennen klubitapaamisen alkua joku hallituksen jäsenistä kertoo ajankohtaisista asioista Nuorten Tiedeakatemiassa ja klubitapaamisen jälkeen keskusteluja jatketaan rennommin lasillisen ääressä.

Nuorten Tiedeakatemian ulkoinen viestintä rakentuu verkkosivun ja sosiaalisen median varaan. Ulkoisen viestinnän kokonaisuutta on työstetty syksyn 2017 aikana niin viestintävastaava Tero Vanhasen johdolla 20.11.2017 kokoontuneessa työryhmässä kuin hallituksen 13.12.2017 pidetyssä suunnittelukokouksessa. Suunnitelma verkkosivujen laajuudesta ja yleisilmeestä on nyt valmis ja visuaalisen ilmeen ja verkkosivujen toteutuksesta on pyydetty tarjouksia. Tavoitteena on yhtenäinen visuaalinen ilme kaikelle viestinnälle. Suunnittelutyöhön käytetään ammattigraafikkaa, jotta lopputulos on käyttökelpoinen vuosia eteenpäin. Verkkosivu pyritään julkaisemaan vuoden 2018 ensimmäisen neljänneksen aikana.